

EMO Ankara Şubesi 18. Dönem Çalışma Raporu

2.11.2.3 Nükleer Santraller ve Türkiye Sempozyumu yapıldı

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, 10 Haziran 2006 tarihinde Milli Kütüphane’de Çernobil’in 20.Yılında Nükleer Santraller ve Türkiye Sempozyumu düzenledi. TMMOB bünyesindeki Meslek Odalarının “Nükleer Enerji” ile ilgili görüşlerinin bir araya getirilmesini amaçlayan bir sempozyum kapsamında “Türkiye’de Enerji Sektöründe Politika Seçenekleri” başlıklı bir de panel düzenlendi. Sempozyumun sekretaryasını Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ve Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi birlikte yürüttü.

Nükleer Enerji, Çernobil felaketinin 20. yılında ülkemizin en önemli gündem maddelerinden biri oldu. Konunun gündemin üst sıralarına çıkmasının nedeni ise, bu felaketin gözlenebilir sonuçlarının yeni yeni belirginleşiyor olması. TMMOB bünyesindeki Meslek Odalarının “Nükleer Enerji” ile ilgili görüşlerinin İKK bünyesinde bir araya getirilmesini amaçlayan sempozyumda, toplum ve çevre güvenliğinin yanı sıra ekonomik, siyasi ve askeri boyutlarının da ele alınarak, nükleer enerji hakkında bağımsız ve bilimsel bir kaynak olarak önemli bir boşluk doldurmaya çalışıldı.

Elektrik Mühendisleri Odası, Çevre Mühendisleri Odası ve Kimya Mühendisleri Odası’nın sekreteryasında gerçekleştirilen sempozyumun açılış konuşmalarını, İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Mehmet Ali Özgün, Fizik Mühendisleri Odası’ndan Prof. Dr. Yalçın Sanalan, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Atilla Hışır, EMO Ankara Şubesi Başkanı Ramazan Pektaş, Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Mehmet Besleme ve Sempozyum Yürütme Kurulu adına da Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Ceren Örtten yaptı.

EMO Ankara Şubesi Başkanı Ramazan Pektaş’ın başkanlığını yaptığı “20. Yılında Çernobil Gerçeği” konulu ilk oturumda, Prof. Dr. İnci Gökmen ile Jeoloji, Maden ve Petrol Mühendisi Tufan Erdoğan konuştu.

Oturum Başkanlığını Çevre Mühendisleri Odası İkinci Başkanı Sevinç Karakaya’nın yaptığı “Nükleer Santraller Türkiye ve Dünya” konulu ikinci oturumda ise Peyzaj Mimarları Odası’ndan Redife Kolçak, Fizik Mühendisleri Odası’ndan Doç. Dr. Mehmet Tombakoğlu, Boğaziçi Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Ali Kerem Saysel, Jeoloji Mühendisleri Odası’ndan Doç. Dr. Mehmet Şener ve EMO Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Cengiz Göltaş bildiri sundular.

EMO Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Cengiz Göltaş, Nükleer Karşıtı Platform’un ismine yönelik olarak yapılan eleştiriye yanıt verdi. Göltaş, nükleer konusunun enerji üretiminde seçenek olarak tartışılmakta olduğunu belirtirken, “NKP, enerji politikaları içerisinde nükleerin seçenek olarak görülmesine karşı çıkan bir anlayış içerisinde oluşturulmuştur” dedi. Göltaş, nükleer santraller konusunun tartışıldığı “teknolojiyi geliştiren bir parametre mi, küresel mekanizma içerisinde nükleer güç mü, enerji ihtiyacı tespit edilerek bir ihtiyaç mı” olduğu noktalarında kafa karışıklığı bulunduğuna dikkat çekti. Tek başına teknoloji tartışması yerine siyasi değişimin enerji politikaları içerisinde konunun tartışılmasının anlamlı olduğunu ifade eden Göltaş, IMF, AB, DB direktifleriyle hareket edilirken Türkiye enerji ihtiyacına yönelik abartılı tahminler yapıldığını anlattı. Her yıl yüzde 15 talep artışı olacağı anlayışıyla projeksiyonlar geliştirildiğini, ancak 1997’de yüzde 11 olan tüketim artışının 1999’da yüzde 3.9’a düştüğünü, 2001 kriziyle birlikte ise eksi düzeylere kadar daraldığını ortaya koydu. “Abartılı talep senaryolarıyla Türkiye doğalgaz cenderesi içine sokuldu” diyen Göltaş, EMO’nun başından beri Türkiye’nin nükleer santrallere ihtiyacı olmadığını verilerle anlattı. Cengiz Göltaş, hidrolik potansiyelin yüzde 30’unun kullanıldığını, kömür rezervlerinin ortalama yüzde 30’unun kullanılabilir durumda olduğunu, akışkan yatak teknolojisi ile çevreye daha az zararlı üretim modeli geliştirilebileceğini, kaynak ayrılmadığı için işletmeye uzun zamandır alınmayan hidrolik santrallerin devreye alınabileceğini, dünyada yedinci, Avrupa’da birinci sırada olunan jeotermal

kaynakların kullanımının yüzde 4'ler civarında kaldığını, rüzgar potansiyelinin kullanımının 0 noktasında sayılabileceğini kaydetti. Göltaş, "Toplumun duyarlı kesimleri bir bela olarak Türkiye'nin başına örülmeye çalışılan nükleer santralleri hiçbir yerde yaptırmayacak. Bu özgüvenimiz var" diye konuştu.

Sempozyum kapsamında öğleden sonra gerçekleştirilen 3. oturumda da "Nükleer Silahlar ve Dünya" konusu ele alındı. Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Mehmet Besleme'nin yönettiği oturumda, Boğaziçi Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Nuri Ersoy, Bilkent Üniversitesi'nden Doç. Dr. Mustafa Kibaroğlu, Çevre Mühendisleri Odası'ndan Atilla Hışır konuştu.

Sempozyum "Türkiye'de Enerji Sektöründe Politika Seçenekleri" konulu panelin yapılmasıyla tamamlandı. Panele Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Sezgin, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Torun, Fizik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Zararsız, Kimya Mühendisleri Odası'ndan TMMOB Enerji Komisyonu Üyesi Nilgün Ercan, Peyzaj Mimarlar Odası'ndan Selami Demiralp, Çevre Mühendisleri Odası'ndan Ethem Torunoğlu ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler katıldı.

Kemal Ulusaler, pek çok gelişmiş ülkenin hayatlarının her alanını planlarken, Türkiye gibi ülkelerin bunu yapamadığını, burada özgür irade ve beceriksizlik sorunu yattığını söyledi. Ulusaler, "Tutuyorlar, doğalgaz anlaşmalarıyla, dünyanın en pahalı fiyatıyla alacaksın ya da ödeyeceksin. Yeni gelen ben öz kaynaklara yöneleceğim, geçmiş düzenleyeceğim diyor. Oturuyor adamlarla masaya, hesaplama yapıyor, artan petrol fiyatlarıyla dünden daha pahalıya alıyoruz" diye konuştu. Borç batağına sokulmuş Türkiye'nin bağımsız bir seçici de olamadığını anlatan Ulusaler, "DB ve IMF'ye biat etmiş konumda özgür seçici olamazsınız. O zaman yapılacak olan bu siyasi yapılanmayı değiştirmek. Tek başına enerji politikalarını seçemezsiniz. Ekonomi, sanayileşme, dış politika bunun yanında yer alıp, 20-30 yıl için stratejik planlama yapmanız lazım" dedi. Fransa'nın çimento gibi yoğun enerji kullanan sanayiye istemediğini, bu alanda yaptırılan özelleştirmelerden de yararlanarak bu teknolojisini Türkiye'ye kaydırma politikası uyguladığını anımsatan Ulusaler, şöyle konuştu: "Gelişmiş ülkelerde Nükleer Enerji Santrali kullanımı en azından plato eğrisi noktasına geliyor. Ne yapacaklar? Bizim gibi ülkelere satacaklar. Almanya bugün için illa size rüzgar tribünü satalım diye ısrarcı değil. Neden? Şimdi sipariş verseniz fabrikaya size 4 yıl sonra sıra gelir."

Kemal Ulusaler, AKP'nin nükleer pazarların baskısını da dikkate alarak, biraz da güç olabilmek için nükleer santral girişimi başlattığını, ancak sadece 2-3 yıl da yer lisansının alınamayacağını söyledi. Akkuyu için de yeniden lisans gerekeceğini ifade eden Ulusaler, "Bugün sunu fazlamız, yedeğimiz var gibi gözükse de bu yatırımlar böyle giderse, 2010'da enerjide kriz var gibi görünüyor. O dönemde tekrar nükleer santraller gündeme gelecek" dedi.